



## Galaksija Srebrni kovanec NGC 253

Galaksijo NGC 253 imenujejo tudi Srebrni kovanec in je oddaljena 11,6 milijonov svetlobnih let.



Galaksija Srebrni kovanec (NGC 253). Foto: Darko Benzia.

Teleskop RC 16 col v Chil. Observatorij EL SOUCE 1500 m nadmorske višine. Kamera ASI 6200 MM BIN 1. Zajeto 198 slik po 90 sekund, LRGB filtri. Skupaj je bilo za 9,8 GB slik. Pixinsight je posnetke sestavljala 13,28 ur, moja obdelava pa je trajala še cca 3 ure.

*Darko Benzia*

## Novi filtri za vodo

Na AOJ so bili pred dvema mesecema nameščeni novi filtri za vodo. Od takrat voda nima več značilnega vonja, kot ga je imela vsa leta, a glede na analize, ki jih je opravil laboratorij NLZOH v Ljubljani, se na žalost parameter *koliformne bakterije MPN* ni izboljšal, zato še vedno ni pitna.



S kakovostjo vode se bomo ukvarjali še naprej. Naslednji poseg vključuje potopitev temu namenjenega oglja v rezervoar, po tem pa se bomo lotili čiščenja vode na vstopni strani. Preden priteče v rezervoar naj bi stekla skozi plasti kamenja, peska in oglja.



V vmesnem obdobju bomo na IO odločali še o analizi vsebnosti težkih kovin. Po trenutno veljavnih predpisih je pri ugotavljanju pitnosti potrebno preveriti deset kovin, med drugim aluminij, železo in kadmij. Za živo srebro velja poseben pravilnik, a ga v vodi na AOJ ne pričakujemo.

*Aleš Berkopec*

# V A B I L O

Vabimo vas na redni mesečni sestanek Astronomskega društva Javornik, ki bo v torek 21.11.2023 ob 18<sup>h</sup>. Sestanek bo potekal na daljavo prek povezave <https://private.vid.arnes.si/ykak-zn4p-prif>. Glavni del sestanka bo predavanje:

## Vzporedna vesolja

Pogledali in pokomentirali bomo prispevek o vzporednih vesoljih. Prispevek najdete na povezavi <https://www.youtube.com/watch?v=kTXTPe3wahc>.

Vabljeni!

*Bernard Ženko*

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

## Efemeride november 2023

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.11.	06:42	16:48	18:57	11:04	CET
05.11.	06:48	16:43	23:10	13:53	CET
10.11.	06:55	16:36	03:33	15:19	CET
15.11.	07:02	16:31	09:34	17:33	CET
20.11.	07:09	16:26	13:24	23:38	CET
25.11.	07:16	16:22	15:05	04:52	CET
30.11.	07:22	16:19	18:40	10:41	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** je viden konec meseca, ko v ozvezdju Strelca zahaja približno uro za Soncem.
- ★ **Venera** je novembra Danica; sprva vzhaja okoli pol treh zjutraj, konec meseca pa se na nebu prikaže šele ob pol štirih. Giblje se v ozvezdju Device.
- ★ **Mars** novembra ni viden.
- ★ **Jupiter** je v ozvezdju Ovna sprva viden vso noč, konec novembra pa zaide že pred peto uro zjutraj.
- ★ **Saturn** je v začetku meseca na nebu do pol enih, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in ga lahko konec novembra v ozvezdju Vodnarja opazujemo le še do pol enajstih.
- ★ **Uran** je, tako kot Jupiter, v ozvezdju Ovna sprva na nebu vso noč, konec meseca pa zaide okoli šestih zjutraj.

*Urška Pajer*

## Dohodnina!

Ali veste, da lahko del dohodnine namenite društvu? To pomeni, da bo del dohodnine, ki ste jo plačali državi, nakazan na društvo, namesto da bi šel v skupen proračun države. Ta denar predstavlja pomemben del naših prihodkov (iz dohodnine za leto 2020 smo tako prejeli 426 evrov), zato prosim vse, ki imate to možnost, da del svoje dohodnine namenite ADJ. Za vas bo ostalo vse enako kot prej: plačali boste enako dohodnine, le en njen del bo šel neposredno društvu.



Kako to naredite elektronsko ali s papirnim obrazcem je pojasnjeno na <http://www.adj.si/Drustvo/Dohodnina>.

Ne čakajte na konec leta! Postopek lahko opravite kadarkoli in velja za vsa naslednja leta do preklica.

Sam že leta namenjam društvu del svoje dohodnine in sem vesel, da s tem vsaj malo pripomorem našemu Javorniku.

*Aram Karalič*

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov [info@adj.si](mailto:info@adj.si) / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L<sup>A</sup>T<sub>E</sub>Xu